

De rol van sleutelpersonen

Twee casussen over de energietransitie

De twee fictieve voorbeelden hieronder laten zien welke meerwaarde sleutelpersonen kunnen hebben bij het informeren, betrekken en vertrouwen winnen van bewoners.

De wijk wordt aardgasvrij en de bewoners moeten op inductie gaan koken. Een bewoner maakt zich zorgen over de hoge kosten van nieuwe pannen die ze moet aanschaffen.

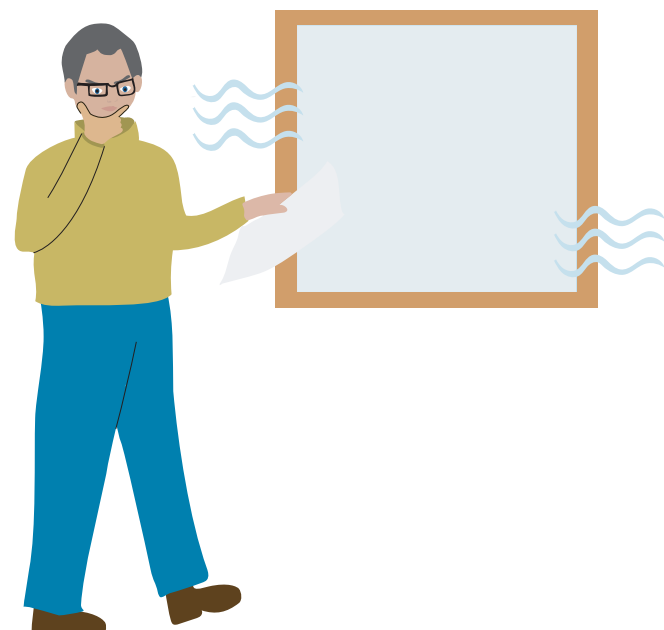
De bewoner deelt haar zorgen met een van de sleutelpersonen uit de wijk. Dat is een bewoner die ze kent en vertrouwt en bij wie zij en andere bewoners vaker aankloppen als er iets speelt in de wijk.

De sleutelpersoon is uitgenodigd om mee te denken met de projectleiders over een informatieavond over de buurtaanpak aardgasvrij. Ze deelt de zorgen van de wijkbewoner.

Op de informatieavond informeert de projectleider bewoners over vouchers. Bewoners kunnen die vouchers inwisselen voor gratis pannen.

Een bewoner krijgt een brief van de gemeente met informatie over een 'energiebox' en 'energiecoaches'. Hij begrijpt niet wat de bedoeling hiervan is.

buurthuis de spil

Hij brengt het in bij de gespreksgroep waar hij elke week komt. De initiatiefnemer van de praatgroep belooft dat ze de gemeente om uitleg zal vragen over de energiebox en de energiecoaches.

buurthuis de spil

Samen met een projectleider van het project 'buurtaanpak aardgasvrij' besluit ze in het buurthuis een informatiebijeenkomst te organiseren.

Bij de bewoner komt een energiecoach langs om de energiebox te brengen. Hij laat meteen zien hoe je een raam kunt isoleren met isolatietape uit de energiebox.

sleutelpersonen: rollen, kracht en uitdagingen

Welke rol kunnen sleutelpersonen spelen bij het bevorderen van zeggenschap van inwoners? Wat is hun kracht? En welke aandachtspunten zijn er in de samenwerkingen met sleutelpersonen? Movisie heeft op basis van haar onderzoeksproject 'Mag ik eens met je praten?' in de wijk Kanaleneiland een aantal lessen getrokken over de rol, positie en kracht van sleutelpersonen. Deze zijn bedoeld voor gemeenten en wijkprofessionals die met hen (willen) samenwerken.

Sleutelpersonen kunnen optreden als intermediair tussen formele instanties zoals de gemeente en bewoners(groepen). Naast formele 'schakelfuncties' zoals sociaal makelaars, treden ook actieve en betrokken buurtbewoners op als intermediair. Ze staan met veel bewoners in contact of faciliteren onderling contact, bijvoorbeeld door WhatsApp-groepen of door ontmoetingen en activiteiten voor bewoners te organiseren.

De kracht van sleutelpersonen

Stem laten landen

Sleutelpersonen spelen een rol bij het signaleren en laten landen van geluiden van medebewoners bij de juiste mensen binnen de juiste organisaties en instanties. Bovendien verwijzen sleutelfiguren bewoners door naar de juiste kanalen of organisaties, zodat hun ondersteuningsvragen, zorgen of ideeën voor de wijk worden gehoord en opgepikt.

Betrokkenheid vergroten & informatievoorziening

Veel sleutelpersonen starten initiatieven in de wijk. Vaak haken medebewoners bij die initiatieven aan. Het opzetten van activiteiten en initiatieven, vaak met bijbehorende WhatsApp-groepen, heeft een positief effect op de sociale cohesie in de wijk. Meedoen aan activiteiten, die door sleutelpersonen zijn opgezet, maakt bewoners daarnaast bewust van wat er speelt in de wijk, en kan bijdragen aan hun meningsvorming over wat er nodig is.

Rollen

Verbinder

Ze verbinden bewoners met andere bewoners of sturen ze door naar organisaties of instanties.

Helpende hand

Ze helpen anderen met een klusje of zetten zich direct in bij een initiatief.

Initiatiefnemer

Ze zetten zelf en met andere bewoners een initiatief op.

Kansenmaker

Ze creëren kansen voor de wijk en haar bewoners om zich te ontwikkelen.

Woordvoerder

Ze spreken ten behoeve van de wijk met formele instanties en informeren bewoners hierover.

Informatievoorziening

Ze informeren andere bewoners over initiatieven, activiteiten en over nieuws vanuit instanties.

Luisterend oor

Ze luisteren naar de verhalen, zorgen en wensen van medebewoners.

Uitdagingen & aandachtspunten

Versnippering

Een wijk kent vaak vele initiatieven en informele organisaties. Het gevaar van versnippering en langs elkaar heen werken bestaat en het vinden van de juiste partner wordt bemoeilijkt. Overzicht van organisaties en activiteiten helpt dit te voorkomen. Gemeente of wijkprofessionals zouden daar een rol in kunnen spelen.

Fragiele netwerken

Lokale netwerken zijn soms fragiel. Niet iedere sleutelpersoon is altijd onderdeel van het grotere netwerk en ook hangen netwerken soms aan één individu. Daarnaast wordt de energie en de draagkracht van sleutelpersonen snel overvraagd. Dat vraagt zorgzaamheid van vragende instanties.

Wederkerigheid

Het is zaak dat gemeenten sleutelpersonen niet enkel benaderen om dingen voor elkaar te krijgen, zoals toegang krijgen tot doelgroepen in de wijk. Wederkerigheid kan op verschillende manieren invulling krijgen, bijvoorbeeld:

Financiële vergoeding voor de inzet van sleutelpersonen.

Erkenning voor en ondersteuning bij het uitvoeren van hun ideeën voor de wijk.

Invloed geven op beleidskeuzes die worden gemaakt.